

Gỏi cá sùng và giun đũa gai Gnathostoma

Tác Giả: Nguyễn Thế Hùng Chánh, DVM
Thứ Hai, 05 Tháng 1 Năm 2009 05:25

Gỏi cá sùng là đặc sản của vùng duyên hải VN. Món gỏi cá sùng tuy rất ngon nhưng nó vẫn là mối đe dọa đối với sức khỏe chúng ta.

Cá sùng có thể nhiễm khuẩn và nhiễm ký sinh trùng mà đáng kể nhất là giun đũa gai Gnathostoma. Loại giun này rất phổ biến tại vùng Đông Nam Á, Nam Mỹ, Mexico, Peru và Ecuador.

Viet Nam là một trong những quốc gia có tỷ lệ nhiễm giun đũa gai khá cao.

Giun trưởng thành (adult) sùng trong bao tử chó và mèo. Trưởng giun theo phân nhiễm vào nước có cá chép, xuồng ao hồ sông rạch. Trưởng nở ra ấu trùng (larvae) và bám một loài giáp xác (crustacea) thường có tên là cyclop ăn vào. Cá, lợn, rận, chó nhái, gà vịt, và các loài thủy cầm (waterfowl) thường xuyên nuốt cyclop vào bụng và bị nhiễm giun đũa gai. Trong các loài vịt và gà, ấu trùng giun sùng đẻ trứng trong trứng.

Khi chúng ta dùng cá sùng, nuốt vào bụng, xuyên ruột và đi tung trong cơ thể chúng ta. Giun có thể vào gan, vào mắt, di chuyển dưới da, hoặc đến đẻ trứng trong não hay trong trứng sùng. Đây là bệnh Gnathostomosis.

Đi đâu, giun gây tình trạng viêm sùng đó. Tùy nơi giun đẻ trứng mà triệu chứng sẽ khác nhau. Mắt, sẽ làm giảm thị lực hoặc mù lòa, và gây ho hen nếu ở hệ hô hấp. Nguy hiểm nhất là nếu giun đẻ trứng trong hệ thần kinh trung ương và gây chứng viêm não tủy (encephalomyelitis), làm rối loạn cảm giác, liệt tứ chi và có thể chết. Không dễ gì chẩn đoán bệnh giun đũa gai. Nếu biết rõ nơi đẻ trứng của nó, thì có thể làm sinh thiết (biopsy) để xét nghiệm. Ngay cả ta cũng có thể chẩn đoán bệnh qua xét nghiệm huyết thanh học (test ELISA)...

Vài năm trước đây Hội Dược Sĩ VN tại Hoa Kỳ cũng có đăng một bài nói về một ca nhiễm giun đũa gai một Việt kiều lúc về thăm quê hương. Trong thời gian ở VN, anh ta có nhậu với bạn bè món thịt rận heo mang, và đặc biệt là anh ta xơi sùng nguyên tim rận với hy vọng là sẽ được sung sức bụng 5 bụng 10 ngày tháng.

Gỏi cá sống và giun đũa gai *Gnathostoma*

Tác Giả: Nguyễn Thế Ngọc Chánh, DVM
Thứ Hai, 05 Tháng 1 Năm 2009 05:25

Khi trở qua Hoa Kỳ, anh ta bắt đũa ngã bệnh và có dấu hiệu mệt mỏi, yếu sức, thỉnh thoảng lại thêm sốt, nổi mề đay ở chân, đau ở vùng gan, nhìn nhợt nhạt. Kết quả xét nghiệm máu, cho thấy số bạch cầu eosinophils trong máu tăng cao 13.000.

Các bác sĩ bên Mỹ mò mẫm chữa trị bằng kháng sinh, nhưng bệnh vẫn không thuyên giảm. Cuối cùng qua sự cố vấn của một nhà ký sinh trùng học, bác sĩ Nagami, thuộc The Centers for Disease Control & Prevention (CDC), bệnh đã được chẩn đoán chính xác: bệnh nhân đã bị nhiễm giun đũa gai *Gnathostoma spinigerum*.

Thuốc Albenza (Albendazole) đã được sử dụng để trị dứt bệnh...

Kết Luận

Trên đường hợp có đi du lịch VN, Thailand hoặc Nam Mỹ, để phòng ngừa giun đũa gai chúng ta chỉ nên ăn thịt, cá, rau, trái cây, sữa, trứng... đã được nấu chín mà thôi. Đừng nhìn nhợt nhạt để trở 20 đ. C diết đũa giun *Gnathostomas*.
Montreal, Jan 2009